

**YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA
SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 14.4.2004 Sayı: 25433)

Kanun No
5130

Kabul Tarihi
7.4.2004

MADDE 1. - Türkiye Cumhuriyeti adına 1 Eylül 1980 tarihinde imzalanan “Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek Protokol”ün beyan ile onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA
SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL**

Strazburg, 15.III.1978

Bu Protokolü imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

7 Haziran 1968 tarihinde Londra’da imzaya açılan, Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi (bundan böyle “Sözleşme” olarak anılacaktır) hükümlerini dikkate alarak;

Anılan sözleşme ile oluşturulan uluslararası karşılıklı yardım sisteminin, ceza hukuku ve usulü alanına da, Sözleşmeye katılan Âkit Taraflara açık çok yanlı bir çerçeve içinde, genişletilmesi isteğini gözönünde tutarak;

Yasal dava işlemlerine başvurmaya önleyen ekonomik engellerin ortadan kaldırılması ve ekonomik yönden durumları elverişli olmayan kimselerin üye devletlerde haklarını daha kolay kullanmaları amacıyla, ayrıca Sözleşme ile hukukî ve ticarî konularda oluşturulan adli yardım ve danışmanlık alanındaki sistemin kapsamının genişletilmesi isteğini gözönünde tutarak;

Sözleşmenin 1. maddesinin 2. fıkrasının, iki veya daha fazla Âkit Tarafın, kendi aralarında, Sözleşme kapsamını, Sözleşmede değinilenden başka alanlara genişletmeyi kararlaştırabilecekleri hükmünü öngördüğünü kaydederek;

5130

7.4.2004

Sözleşmenin 3. maddesinin 3. fıkrasının, iki veya daha fazla Âkit Tarafın, kendi aralarında, Sözleşmenin kapsamını adli makamlar dışındaki makamların taleplerine genişletmek hususunda anlaşabilecekleri hükmünü öngördüğünü kaydederek;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

KISIM I

Madde 1

Âkit Taraflar, Sözleşme hükümlerine uygun olarak, cezai tedbirlerin yerine getirilmesine ilişkin kanun hükümleri ile birlikte kovuşturma makamları da dahil olmak üzere, ceza alanındaki adli teşkilât ile maddi ve usul kanunları hakkında birbirlerine bilgi vermeyi üstlenirler. Bu yükümlülük, bilgi isteminde bulunduğu sırada, talep eden Tarafın adli makamlarının yargı yetkisine giren suçların kovuşturması ile ilgili tüm işlemlere uygulanır.

Madde 2

1. Maddede belirtilen alanda konular hakkındaki bir bilgi istemi:

a. Yalnız bir mahkemededen değil ayrıca suçların kovuşturulması veya kesinleşmiş ve bağlayıcı nitelikteki mahkumiyet kararlarının yerine getirilmesinde yargı yetkisini haiz bir adli makamdan gelebilir; ve

b. Yalnız kovuşturmanın fiilen başlatılması halinde değil ayrıca kovuşturma başlatılmasının öngörülmesi halinde de yapılabilir.

KISIM II

Madde 3

Sözleşmenin 1. Maddesinin 1. fıkrasında yer alan yükümlülük çerçevesinde Âkit Taraflar bilgi istemlerinin;

a. Yalnız bir adli makamdan değil ayrıca resmî adli yardım sistemi içinde ekonomik yönden zayıf durumda bulunan kimseler adına hareket eden veya yasal danışmanlık yapan herhangi bir kişi veya makamdan da gelebileceği;

b. Yalnız kovuşturmanın fiilen başlatılması halinde değil ayrıca kovuşturma başlatılmasının öngörülmesi halinde de yapılabileceği;

Hususlarında anlaşmaya varmışlardır.

Madde 4

1. Sözleşmenin 2. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen şekilde iletici makam olarak görev yapmak üzere bir veya birden fazla makam oluşturmamış veya tayin etmemiş olan her Âkit Taraf, bu Protokolün 3. maddesine uygun olarak herhangi bir bilgi isteminin yetkili yabancı alıcı makama iletilmesini sağlamak amacıyla bir makam veya makamları oluşturacak veya tayin edecektir.

5130

7.4.2004

2. Her Âkit Taraf önceki fıkra gereğince tayin ettiği veya oluşturduğu iletici makam veya makamların isim ve adresini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir.

KISIM III

Madde 5

1. Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi edildiği sırada, bu Protokolün I. ve II. Kısım hükümlerinden yalnız biriyle bağlı olacağını beyan edebilir.

2. Böyle bir beyanda bulunmuş olan bir Devlet daha sonra herhangi bir zamanda Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bir bildirimde bulunmak suretiyle I. ve II. Kısımlardaki hükümlerin tamamıyla bağlı olacağını beyan edebilir. Söz konusu bildirim alındığı tarihten itibaren hüküm ifade edecektir.

3. I. ve II. Kısımlardaki hükümlerin tamamıyla bağlı olan bir Âkit Taraf, herhangi bir zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bir bildirimde bulunmak suretiyle I. ve II. Kısımlardan sadece birinin hükümleriyle bağlı olacağını beyan edebilir. Bu bildirim, alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

4. I. veya II. Kısımın hükümleri yalnız söz konusu Kısımla bağlı bulunan Âkit Taraflar arasında uygulanacaktır.

Madde 6

1. Bu Protokol Sözleşmeyi imzalamış bulunan, Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerin bu Protokole ve taraf olabilmeleri için;

a. Onay, kabul veya tasvip şartı olmaksızın imza ile;

b. Onay, kabul veya tasvip şartı ile imza halinde, onay, kabul veya tasvip ile; imzalarına açık olacaktır.

2. Onay, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

3. Avrupa Konseyi üyesi bir Devlet Sözleşmeyi, aynı zamanda veya daha önceden onaylamamış veya kabul etmemiş olduğu takdirde, bu Protokolü onay, kabul veya tasvip şartı olmaksızın ne imzalayabilir ne de onaylayabilir, kabul veya tasvip edebilir.

Madde 7

1. Bu Protokol, Avrupa Konseyine üye üç Devletin 6. madde hükümlerine uygun olarak bu Protokole taraf oldukları tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu Protokol onay, kabul veya tasvip şartı olmaksızın Protokolü daha sonra imzalayacak veya onaylayacak, kabul edecek ya da tasvip edecek her üye Devlet bakımından, söz konusu imza tarihinden veya onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

5130

7.4.2004

Madde 8

1. Bu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra Sözleşmeye katılan veya katılmak için davet edilen her devlet Bakanlar Komitesi tarafından ayrıca bu Protokole katılmaya davet edilebilecektir.

2. Bu katılma, tevdi edildiği tarihten üç ay sonra hüküm ifa edecek olan bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi suretiyle gerçekleştirilecektir.

Madde 9

1. Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi edildiği esnada, bu Protokolün uygulanacağı ülke veya ülkeleri belirtebilir.

2. Her Devlet, onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi sırasında veya daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla, bu Protokolü beyanında belirttiği ve uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu veya adına yükümlülük almaya yetkili kıldığı diğer bir ülkeye veya ülkelere teşmil edebilir.

3. Önceki fıkraya uygun olarak yapılmış olan her beyan, söz konusu beyanda zikredilen herhangi bir ülkeyle ilgili olarak, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir bildirimle geri alınabilir. Söz konusu geri alınma, bildirim Avrupalı Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde 10

1. İlgili her Âkit Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirimde bulunmak suretiyle bu Protokolün feshini ihbar edebilir.

2. Fesih, söz konusu bildirim Avrupalı Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

3. Sözleşmenin feshi, otomatik olarak bu Protokolün de feshedilmesi sonucunu meydana getirecektir.

Madde 11

Avrupalı Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyesi Devletlerle, Sözleşmeye katılmış olan her Devlete aşağıdaki hususları bildirecektir:

- a. Onay, kabul veya tasvip şartına bağlı olmayan her imzayı;
- b. Onay, kabul veya tasvip şartına bağlı olan her imzayı;
- c. Her onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdiini;
- d. 7. madde gereğince bu Protokolün yürürlüğe girdiği her tarihi;
- e. 4. madde hükümleri gereğince alınan her bildirim;
- f. 5. madde hükümleri gereğince alınan her beyan ve bildirim;
- g. 9. madde hükümleri gereğince alınan her beyan ve söz konusu her beyanın geri alınmasını,

5130

7.4.2004

h. 10. madde hükümleri gereğince alınan her bildirimle, fesih ihbarının hüküm ifade edeceği tarihi,

Bunu teyiden, usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu Protokolü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan tek bir nüsha halinde, her iki metinde aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca olarak 15 Mart 1978 tarihinde, Strazburg'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri imzalayan ve katılan Devletlerin her birine onaylı örneklerini iletacaktır.

BEYAN

Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin 2/2. maddesi ile bu Ek Protokolün 4. maddesi uyarınca, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Türk Hükümeti tarafındaniletici makam olarak belirlenmiştir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
33	28	188
42	57	182
45	70	63:64, 204:218

I- Gerekeçeli 389 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 70 nci Birleşim tutanağına bağıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Adalet , Esas Dışışleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/707